

ZŠ a MŠ, Brno, Horníkova 1, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Č. j.: ZSMŠ1/ 1171 /2018

Vypracovala:

Jindřiška Peloušková, vedoucí ŠD

Schválil:

Mgr. Roman Burda, ředitel školy

Pedagogická rada projednala dne:

2. 11. 2018

Směrnice nabývá platnosti ode dne:

2. 11. 2018

Směrnice nabývá účinnosti ode dne:

2. 11. 2018

Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.

Tato směrnice ruší platnost přechozího školního vzdělávacího programu školní družiny

Obsah

Identifikační údaje	4
Charakteristika školního vzdělávacího programu pro školní družinu	5
Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině	5
Požadavky pro volný čas.....	5
Požadavek pedagogického ovlivňování volného času.....	5
Požadavek dobrovolnosti	5
Požadavek aktivity.....	5
Požadavek zájmovosti a zájmovosti	6
Požadavek citlivosti	6
Požadavek seberealizace	6
Formy vzdělávání.....	6
Personální zabezpečení	6
Prostorové podmínky	7
Materiální a technické podmínky.....	8
Ekonomické podmínky	8
Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	8
Podmínky přijímání účastníků a podmínky ukončování docházky	9
Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními potřebami.....	9
Evaluace pedagogického procesu	10
Evaluace účastníků	10
Obsah vzdělávání.....	10
1. Místo, kde žijeme – kompetence občanské	10
2. Lidé kolem nás – kompetence k řešení problémů, komunikativní a sociální.....	10
3. Lidé a čas – kompetence k trávení volného času	11
4. Rozmanitosti přírody – kompetence k učení.....	11
5. Člověk a jeho zdraví – kompetence komunikativní, sociální a občanské.....	11
Klíčové kompetence	11
1. Kompetence k učení	11
2. Kompetence k řešení problémů	11
3. Komunikativní kompetence.....	12
4. Kompetence sociální a personální.....	12
5. Kompetence občanské	12
6. Kompetence k trávení volného času	12
Příloha č. 1: Vnitřní řád ŠD.....	13

Příloha č. 2: Organizační řád školní družiny.....	14
Příloha č. 3: Celoroční plán akcí školní družiny	16
Příloha č. 4: Přehled činností obsahu vzdělávání	17
Člověka jeho zdraví.....	17
Lidé a čas	18
Lidé kolem nás.....	19
Místo kde žijeme	20
Rozmanitosti přírody.....	21

Identifikační údaje

Název školy: ZŠ a MŠ, Brno, Horníkova 1
Adresa: Horníkova 1, 628 00 Brno – Líšeň
Telefon: +420 517 541 811
e-mail: sekretariat@zshornikova.cz

Ředitel školy: Mgr. Roman Burda
Telefon: +420 517 541 812
E-mail: reditel@zshornikova.cz

Zástupkyně ředitele: Mgr. Alena Fialová
Telefon: +420 517 541 814
E-mail: afialova@zshornikova.cz

Zástupce ředitele: Mgr. Štěpán Jirků
Telefon: +420 517 541 813
e-mail: sjirku@zshornikova.cz

Školní družina:
Telefon: +420 725 984 706
E-mail: druzina@zshornikova.cz
Počet oddělení: 7

Charakteristika školního vzdělávacího programu pro školní družinu

Program školní družiny navazuje na program školy, své činnosti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí školy.

Ve školní družině vedeme účastníky k racionálnímu využití volného času, zaměřujeme se na práci v týmu, zdravou soutěživost, rozvoj tělesné zdatnosti, také samostatnosti, zodpovědnosti, spolupráce.

Zájmové vzdělávání uskutečňujeme formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, relaxace a odpočinku, výchovou a hrou.

Podporujeme vztah k lidem, přírodě. Učíme chránit své zdraví, vedeme k otevřené komunikaci, schopnosti spolupracovat a respektovat druhého. Také podporujeme estetické vnímání, vedeme k tvořivosti. V neposlední řadě rozvíjíme schopnost sebehodnocení a rozhodování.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme podle charakteru a stupně jejich znevýhodnění zvláštní pozornost při začleňování do volnočasových aktivit.

Pro talentované účastníky máme připravené doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmů.

Cíle výchovně-vzdělávací práce ve školní družině

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Účastníky vedeme k všestrannosti, rozvíjíme jeho poznání, osvojování základních hodnot, na kterých je založena naše společnost, vedeme je k samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost působící na své okolí, vytváříme u dětí potřebu projevit pozitivní city v chování, jednání. Připravujeme je na citlivé vnímání prostředí i přírody, vztahů k lidem s patřičnou ohleduplností a tolerancí. Učíme se žít společně s ostatními. Ve školní družině účastníci odpočívají během klidových i aktivních činností, součástí režimu je i příprava na vyučování.

Rozvoj osobnosti představuje komplexní rozvoj vědomostí, dovedností, návyků, aktivní zájem o dění v okolí, rozvoj komunikace, sociálních kontaktů, zvědavosti, odvahy projevit se, umět zaujmout postoj k určité situaci. V účastnících posilujeme sebejistotu. Učíme je žít v duchu základních lidských a etických hodnot.

Požadavky pro volný čas

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

Při všech činnostech vychovatelka účastníky vhodně motivuje, navozuje situace, chválí, kladně hodnotí, oceňuje a podněcuje k dalším aktivitám. Volný čas naplňuje přiměřenými aktivitami, umožňuje výběr činností.

Požadavek dobrovolnosti

Činnosti přizpůsobujeme věku a dovednostem účastníků, vhodnou motivací povzbudíme zájem o nabízenou činnost, umožníme zapojení všech.

Požadavek aktivity

Při výběru činností dbáme na to, aby se mohli zúčastnit v případě zájmu všichni, aby tak ve vybrané činnosti dosáhli úspěchu. Snažíme se, aby se účastníci podíleli na přípravě aktivit, také na jejich hodnocení.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti

Vybíráme činnosti různorodé a pestré, jiné než ve vyučování. Vycházíme ze zájmu účastníků. Volíme kolektivní činnosti, při kterých všichni spolupracují.

Požadavek citlivosti

Aktivity ve školní družině vybíráme tak, aby vyvolávaly kladné emoce, radost z objevování a překonávání překážek. K jednotlivým činnostem přistupujeme citlivě a individuálně.

Požadavek seberealizace

Účastníky ponecháváme realizovat činnost podle jejich uvážení, vytváříme prostor pro radost a uspokojení z vykonané práce. Posilujeme zdravé sebevědomí.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, relaxací, odpočinkem, výchovou a hrou.

Formy vzdělávání

K formám umožňujícím zájmové vzdělávání ve školní družině patří zejména dále uvedené činnosti.

K formám umožňujícím zájmové vzdělávání ve školní družině patří zejména dále uvedené činnosti:

1. PRAVIDELNÉ činnosti – jsou dány týdenní skladbou zaměstnání v každém oddělení využívají je účastníci s pravidelnou docházkou.
2. PŘÍLEŽITOSTNÉ akce – přesahují rámce jednoho oddělení. Pořádáme je pro všechna oddělení. Celoroční plán těchto akcí je přiložen jako součást školního vzdělávacího programu pro ŠD. Do přípravy akcí zapojují všechna oddělení. Jako hosté se mohou zúčastnit rodiče i široká veřejnost.
3. SPONTÁNNÍ aktivity – zahrnujeme do nich každodenní klidové činnosti po obědě – četba, poslech, besedy. Také zde řadíme všechny činnosti v ranní družině a v koncových hodinách pobytu od 15 hodin. Řízené i spontánní činnosti na sebe v tomto časovém úseku přirozeně navazují. Vychovatelé v tomto čase zajišťují bezpečnost, současně účastníky motivují k vlastním aktivitám.
4. ODPOČINKOVÉ činnosti – využíváme poslechové činnosti, individuální hru, klidové činnosti po obědě, také aktivní odpočinek jako vyrovnání jednostranné zátěže během vyučování – možné jsou chvílky tělovýchovné i jiná organizovaná zájmová činnost.
5. PŘÍPRAVA na vyučování – ve školní družině zahrnuje příprava na vyučování především didaktické hry, tematické vycházky a činnosti, kde navazujeme a rozšiřujeme znalosti získané ve vyučování.

Personální zabezpečení

Školní družina při ZŠ a MŠ Horníkova 1, Brno – Líšeň má celkem 7 oddělení. Výchovně vzdělávací činnost je zajištěna kvalifikovanými odborníky.

1. oddělení – z 2. A + 2. B – vedoucí vychovatelka Jindřiška Peloušková
2. oddělení – 1. B + část dětí z 3. třídy – vychovatelka Lenka Zelinková
3. oddělení – 1. C, – vychovatelka Mgr. Marcela Rymešová
4. oddělení – 2. C, část dětí z 2. B – Markéta Brlicová, DiS.
5. oddělení – 1. A – vychovatelka Bc. Kristýna Škardová

6. oddělení – část 3. A + 3. B – vychovatel Martin Kučera

7. oddělení – 3. A – vychovatelka Michaela Hromková.

V 1. oddělení pracuje vychovatelka Jindřiška Peloušková.

Je absolventkou SPgŠ v Boskovicích, obor vychovatel, specializace výtvarná výchova. V průběhu let se specializovala na sportovní aktivity. Charakteristickým rysem je pro ni vytváření příznivého sociálního klimatu v kolektivu, schopnost empatie. Praxe v oboru je 38 let.

Ve 2. oddělení pracuje vychovatelka Lenka Zelinková.

Je absolventkou SPgŠ v Boskovicích, obor vychovatel, specializace výtvarná výchova, dále absolutorium na LŠU – klavír a hudební nauka. Praxe v oboru je 22 let. Aktivně pracuje v souboru Májíček Brno, kde hraje na flétnu, gajdy, zpívá a tancuje. Vede cimbálovou muziku Májek. Jako vedoucí folklórního souboru Májíček pracuje s věkovou skupinou 4–8 letými. Tyto zkušenosti využívá při práci ve školní družině.

Ve 3. oddělení pracuje vychovatelka Mgr. Marcela Rymešová.

Na ZŠ Horníkova pracuje od roku 2013, kdy byla asistentkou pedagoga. Od roku 2015 pracovala také jako vychovatelka. V tomto školním roce se věnuje dětem z 1. C. Současně dále pokračuje ve studiu Pedagogiky na Masarykově univerzitě.

Ve 4. oddělení pracuje vychovatelka Markéta Brlicová, DiS.

Vystudovala Vyšší odbornou školu pedagogickou se zaměřením na speciální pedagogiku. Praxe: Od roku 2010 se věnuje práci v dětském kolektivu, pořádání příměstských táborů, pracuje v turistickém oddíle, pořádá víkendové akce pro děti, pracovala 6 měsíců jako au-pair ve Velké Británii.

V 5. oddělení pracuje vychovatelka Bc. Kristýna Škardová.

Od roku 2014 jako asistentka pedagoga, od roku 2015 také jako vychovatelka. V letošním roce pracuje s dětmi z 1. A třídy. Současně pokračuje ve studiu Pedagogiky na Masarykově univerzitě.

V 6. oddělení pracuje vychovatel Martin Kučera.

Vzdělání – SŠ a DPS. Praxe: 7 let jako vychovatel v DM v Brně, Komárov, 6 měsíců jako asistent pedagoga a vychovatel na ZŠ, 9 let jako asistent pedagoga a vychovatel na ZŠ Horníkova. Zaměřuje se především na sportovní činnosti, je aktivní sportovec, věnuje se vytrvalostnímu běhání a ve škole se věnuje trénování sportovců ml. školního věku v atletice. Tyto zkušenosti využívá při práci ve školní družině, pořádá zde sportovní akce.

V 7. Oddělení pracuje vychovatelka Michaela Hromková.

Na naší škole je od roku 2017 jako asistentka pedagoga, v letošním roce navíc jako vychovatelka na zkrácený úvazek v 7. oddělení u dětí z 3. třídy. Vzdělání si doplňuje dalším studiem na Masarykově univerzitě, obor speciální pedagogika.

Všichni vychovatelé jsou iniciátory a průvodci při volnočasových činnostech, které nepřímo navozují, motivují a hodnotí. Účastníky vedou k využívání volného času hodnotným způsobem, vedou je k samostatnosti, rozvíjí pozitivní stránky jejich osobnosti.

Prostorové podmínky

V letošním školním roce máme přihlášeno 180 dětí umístěných celkem v 7 odděleních. Ve vlastních prostorách je 5 oddělení, dvě oddělení jsou umístěna ve vybraných třídách.

Školní družina má od září 2013 vlastní prostory:

- V přízemí u vchodu do šaten využívá prostory pro ranní a odpolední provoz, zároveň je zde umístěno oddělení pro prvňáčky z 1. C.
- Ve třídě naproti vchodu je umístěno 1. oddělení letos pro děti z 2. A + 2. B.
- Další 2. oddělení je umístěno v pravém křídle školy v přízemí.

Kromě těchto prostor má školní družina k dispozici i další prostory, například školní tělocvičnu a všechna hřiště kolem školy na základě určených hodin. Pískoviště, průlezky, altánek za školní jídelnou využíváme k odpolední rekreaci dětí.

Materiální a technické podmínky

V pěti odděleních využíváme pro spojení s rodiči videotelefony, šesté oddělení je vybaveno vlastním mobilním telefonem. Spojení se sedmým oddělením zajišťuje videotelefon v 1. + 6. oddělení. Vzhledem k plánované rekonstrukci školy jsme pozastavili vybavování školní družiny novým nábytkem.

Každé oddělení má vlastní skříně, kde jsou uloženy hračky, společenské hry, stavebnice, výtvarné materiály a sportovní potřeby.

Odpočinková zóna je vybudovaná formou koberců, v 1. oddělení je pokryt kobercem celý prostor školní družiny.

V kabinetě školní družiny v přízemí je uloženo sportovní nářadí, také ostatní výtvarné materiály a odborná literatura.

V prostoru mezi třídami využívá školní družina stoly na stolní tenis, případně za nepříznivého počasí, kdy není volná tělocvična je tento prostor využíván k relaxaci.

Ekonomické podmínky

Školní družina je financována zřizovatelem. Přihlášení účastníci platí měsíční poplatek za pobyt ve školní družině, stanovený zřizovatelem. Od úhrady jsou osvobozeny rodiny, které pobírají sociální příspěvky. Tyto jsou povinny doložit potvrzením obecního úřadu, které nesmí být starší 3 měsíců.

Platba za pobyt ve školní družině je bezhotovostní, převodem z účtu, případně složenkou. Místo variabilního symbolu uvede plátce jméno a třídu účastníka.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Bezpečný pobyt a ochranu zdraví účastníků upravuje vnitřní řád školní družiny, který je samostatnou přílohou a tvoří součást školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení, které v režimu školní družiny uplatňujeme:

- vhodná struktura a skladba zaměstnání
- dodržování vhodného pitného a stravovacího režimu
- zdravé prostředí užívaných prostor, tj. odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, rozměry nábytku
- bezpečné pomůcky
- ochrana před úrazy – opakovaně vysvětlujeme zásady bezpečného chování
- označení všech nebezpečných předmětů a prostor
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře.

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima, otevřená komunikace, úcta, tolerance, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- věková přiměřenost činností, motivující hodnocení, zpětná vazba při činnostech, chování a hodnocení, ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy, spoluúčast na chodu oddělení, informovanost všech zúčastněných včetně rodičů i veřejnosti o činnostech ve školní družině
- respekt k potřebám jedince, činnosti vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický význam, co vede k získání praktické zkušenosti, je tedy všestranným prospěchem a je to zároveň hlavní moment při všech činnostech školní družiny.

Podmínky přijímání účastníků a podmínky ukončování docházky

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. stupně základní školy.

Účastníci jsou přihlašováni a odhlašováni na základě písemné přihlášky, formou zápisního lístku, který každá vychovatelka má jako závaznou dokumentaci a je vedena jako součást přehledu výchovně vzdělávací práce.

O přijetí rozhoduje ředitel školy, výjimky řeší se zřizovatelem školy.

Podmínky k přijetí účastníků upravuje vnitřní řád ŠD, který je samostatnou součástí školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Upravuje také předpisy k ukončení docházky do ŠD, vymezuje postupy, které je nutno dodržet při mimořádných situacích jako je např. opožděný příchod zákonných zástupců a další neočekávané situace.

Ve školní družině pracujeme s účastníky se zvláštními speciálními potřebami na základě vypracovaného IVP pro jednotlivého účastníka, dále spolupracujeme s asistentem účastníka, s třídní učitelkou a při zájmovém vzdělávání vycházíme ze všech platných dokumentů, které se vztahují k danému účastníkovi.

Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními potřebami

Zájmové vzdělávání nabízí významný prostor pro integraci účastníků se speciálními potřebami. V zájmu účastníků upřednostňujeme ve školní družině individuální formu. Dále zajišťujeme dostatečné odborné vedení aktivit a využíváme spolupráce s odbornými asistentkami, které působí v 1. a 2. třídě. Spolupracujeme s výchovnou poradkyní školy, nedílnou součástí péče pak je i komunikace s rodiči, nebo dalšími zákonnými zástupci.

Technická vybavenost školy je dobrá, protože škola má bezbariérový přístup, do vyšších podlaží je k dispozici výtah, taktéž s bezbariérovým přístupem, který mohou účastníci používat v doprovodu dospělé osoby.

Ve školní družině pracujeme s účastníky se zvláštními speciálními potřebami na základě vypracovaného IVP pro jednotlivého účastníka, dále spolupracujeme s asistentem účastníka, s třídní učitelkou a při zájmovém vzdělávání vycházíme ze všech platných dokumentů, které se vztahují k danému účastníkovi. Asistent pedagoga je u dětí, které mají platné doporučení ŠPP.

Evaluace pedagogického procesu

Individuální – každá vychovatelka si průběžně hodnotí vlastní práci, hledá nové metody, které by ji vedly ke kvalitnějším výsledkům.

Týmová – evaluaci provádí kolektiv vychovatelek na metodickém sdružení. Vždy jednou měsíčně, kde si společně hodnotíme vlastní činnost, předáváme si své zkušenosti, řešíme případné vzniklé výchovné problémy, materiální potřeby jako je vybavení pomůckami apod. Společně pak hledáme nová řešení a postupy pro další období.

Pro evaluaci činností v ŠD využíváme informací, které získáme od samotných účastníků při společných besedách, rozhovorech, hrách. Pravidelně se informujeme u třídních učitelů, sdělujeme si své poznatky o žácích. Využíváme informace získané od rodičů, kteří formou dotazníků sdělují své názory. Navštěvujeme třídní schůzky. Na základě získaných poznatků a informací průběžně hodnotíme působení vychovatelů v jejich oddělení, pestrost volených činností, navozování tvůrčí atmosféry, způsob komunikace a jednání s účastníky, zvládání tzv. režimových momentů jako je převlékání, sebeobsluha a hygienické návyky.

Dále hodnotíme personální stav ŠD:

- úroveň dalšího vzdělávání v akreditovaných kursech, samostudium
- stav materiálních podmínek
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Evaluace účastníků

V průběhu pedagogického procesu každá vychovatelka spolu s účastníky vytváří příznivou atmosféru pro hodnocení jednotlivých činností, zejména pak klademe důraz na využití vyhrazeného času pro každou činnost, tuto vždy dokončíme a jako závěr následuje funkční hodnocení. Využíváme zejména kladné hodnocení, které je motivací do dalších činností.

Obsah vzdělávání

Zájmovým vzděláváním v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjíme poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v rodině. Učíme se pozorovat a pojmenovat děje a jevy, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváříme ucelený obraz světa poznáváním sebe i okolí. Formou her vnímají lidi a vztahy mezi nimi, reagují na podněty ostatních a učí se vyjadřovat své myšlenky a názory.

Oblast Člověk a jeho svět členíme do dalších tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme – kompetence občanské

Poznáváme nejbližší okolí, organizaci ve škole a školní družině, vztahy v rodině, také v obci.

Využíváme vycházky do okolí školy, návštěvy různých pracovišť v nejbližším okolí jako např. místní knihovnu, Salesiánské středisko, ale i vzdálenější centra jako jsou možnosti poznávání v Líšeňském údolí. Získané poznatky využijeme při malování, hrách, besedách, povídání. Čteme si pohádky z regionu, v kterém žijeme. Malujeme dopravní značky. Rozvíjíme slovní zásobu a kultivovaný projev.

2. Lidé kolem nás – kompetence k řešení problémů, komunikativní a sociální

Budujeme a osvojujeme si zásady společenského chování a jednání mezi lidmi, uvědomujeme si význam tolerance a vzájemné úcty. Kultivujeme slovní i mimoslovní komunikaci, v praxi se učíme

vhodně seznamovat s druhými lidmi, rozvíjíme své vyjadřovací schopnosti, ale také schopnost naslouchat. V praxi využíváme každodenní rituály – přivítání, rozloučení, řešení drobných konfliktů, dodržování pravidel stolování a další. Využíváme hodnotící aktivity – zaměříme se hlavně na klady, vždy se snažíme najít dobré výsledky, kterými povzbudíme k další snaze a aktivitě. Zařadíme i mediální výchovu, využíváme práci s počítači.

3. Lidé a čas – kompetence k trávení volného času

Navážeme na znalosti získané ve výuce, jak a proč se čas měří, využijeme návštěvu muzea, kde se seznámíme s historií města, v kterém žijeme. Každodenním opakováním budujeme správný režim dne. Učíme se respektovat čas, vytvářet si návyky, které vedou ke smysluplnému využití volného času.

4. Rozmanitosti přírody – kompetence k učení

Seznamujeme se s rozmanitostí přírody, využíváme vycházek a pobytu v přírodě, pozorujeme změny v okolí. Využíváme znalostí z literatury, encyklopedií. Získané znalosti využijeme výtvarně, vytvořené výrobky použijeme k výzdobě třídy. Součástí výzdoby třídy jsou také květiny, o které se učíme pravidelně pečovat.

5. Člověk a jeho zdraví – kompetence komunikativní, sociální a občanské

Poznáváme sami sebe, získáváme důležité informace a poučení o nemocech, jejich prevenci, důležitosti dodržování hygieny a čistoty, zdůrazňujeme zodpovědnost každého za své vlastní zdraví. Každodenní aktivity směřujeme k průběžné péči o osobní hygienu, prevenci úrazů. Organizujeme besedy na téma první pomoci. Hrajeme tematické hry s nácvikem tísňového volání. Při pravidelném pobytu venku přiměřenými pohybovými aktivitami předcházíme nemocem, zároveň vytváříme pravidelnou pohybovou aktivitu, která je jedním z prostředků prevence nemocí. Současně zdůrazňujeme i nutnost otužování pobytom venku, za nepříznivého počasí alespoň zajišťujeme dostatečné větrání místností.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence rozvíjíme ve školní družině v návaznosti na vzdělávací oblasti, které ovlivňují všechny činnosti zájmového vzdělávání. Představují tak souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Jsou to cílové stavy, k jejichž naplňování veškeré vzdělávání směřujeme.

1. Kompetence k učení

Účastníky motivujeme k tomu, aby proces učení probíhal pozitivně, s chutí, započatou práci vždy dokončíme. Učíme se klást si otázky a odpovědi, výsledky své práce prezentujeme, hodnotíme a diskutujeme o nich, získané vědomosti si dokážeme dát do souvislostí. Učíme se

vyjádřit výstižně děj, pocit, potřebu – k tomu využíváme zážitky a chování při hrách.

2. Kompetence k řešení problémů

Všímáme si a snažíme se pochopit problém, účastník ho řeší sám i s pomocí, hledá příčinu problému, chápe jeho následky, hledá více způsobů řešení problému. Při kolektivním řešení problému učíme vyjadřovat svůj názor a také za něj nést zodpovědnost – využíváme tematické hry ve skupinách, soutěživé hry během pobytu na vycházkách.

3. Komunikativní kompetence

Účastník ovládá řeč, umí sdělit myšlenku, otázku nebo odpověď vhodně formuluje, komunikuje kultivovaně s vrstevníky i dospělými. Naslouchá mluvenému slovu, neskáče do řeči, vytváří si čtenářské návyky.

4. Kompetence sociální a personální

Účastníci se učí samostatně rozhodovat o svých činnostech, projevují ohleduplnost, citlivost, rozlišují nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu nebo šikanu. Rozvíjíme schopnost spolupráce ve skupině, jednotlivci se učí prosadit i podřídit kolektivu, přijmout kompromis.

Respektuje ostatní, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi. Utváří si pozitivní představy o sobě, upevňuje zdravé sebevědomí. Dokáže odmítnout přijatelnou formou nevhodné nabídky.

5. Kompetence občanské

Účastníky učíme plánovat, organizovat, řídit, hodnotit, odhadovat rizika, být citlivý vůči nespravedlnosti, chovat se ohleduplně a odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí – přírodní i společenské. Chováme se šetrně k prostředí, přírodě, památkám. Dodržujeme bezpečnost práce, respektujeme dohodnutá pravidla – dodržujeme řád školní družiny i školy. Dbáme na zdraví své i ostatních. Učíme se kompenzovat únavu aktivně – pohybovými aktivitami, tělovýchovnými chvílemi atd.

6. Kompetence k trávení volného času

Účastníky orientujeme v možnostech trávení volného času tak, aby si uměly vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic. Rozvíjíme jejich zájmy v zájmových kroužcích. Během kolektivních her posilujeme jejich schopnost zařadit se do hry, nebát se překážek. Současně zvládnout odmítnutí nevhodných nabídek, umět je rozlišit.

Příloha č. 1: Vnitřní řád ŠD

1. Účastníci se přihlašují do ŠD písemně – zápisním lístkem. Údaje zde uvedené jsou závazné. Zápisní lístek je úřední dokument. Archivuje se 3 roky.
2. Provoz školní družiny je od 6:30 do 17:00.
3. Ráno se účastníci schází od 6:30 hodin do 7:30. V 7:40 odchází do vyučování.
4. Po skončení vyučování přivádí účastníky do školní družiny vychovatelé nebo vyučující z poslední vyučovací hodiny.
5. Účastníci si po příchodu do školní družiny odkládají věci na určené místo.
6. Bez povolení vychovatelky nesmí účastníci opouštět prostory školní družiny.
7. Účastník je povinen se řídit se pokyny vychovatelky.
8. Na oběd odchází účastníci spolu s vychovatelkou dle určeného harmonogramu: 12:00 1. skupina, 13:00 2. skupina.
9. Po obědě následuje odpočinková činnost (čtení, rozhovory, vyprávění). Do 14 hodin probíhá zájmová činnost (výtvarná, pracovní, literární).
10. Od 14:00 do 15:00 probíhá rekreační činnost mimo prostory školní družiny, na školním hřišti, případně v okolí školy.
11. Od 15:00 do 15:30 následuje odpočinková činnost, hygiena, svačina.
12. Od 15:30 do 17:00 hodin následuje pobyt v odpolední družině, zde probíhá společenská, námětová nebo konstruktivní hra, dále účastníci z tohoto oddělení průběžně odcházejí domů samostatně, nebo si je vyzvedávají rodiče. K tomu slouží domácí telefon.
13. Rodiče čekají v prostoru hlavního vchodu, vstup do ŠD je možný po domluvě s vychovatelkou.
14. Pitný režim účastníka zajišťují rodiče.
15. Úmyslně vzniklé škody na majetku školní družiny, které nelze vyřešit pojištěním, je rodič povinen uhradit buď finančně, případně jinou kompenzací.

Příloha č. 2: Organizační řád školní družiny

Náplň školní družiny: Vychovatelky ve školní družině se řídí „Vzdělávacím programem školní družiny“, který je postaven tak, aby v něm byly zahrnuty činnosti odpočinkové, zájmové, rekreační, sportovní. Je dbáno i na dostatečný pobyt dětí na čerstvém vzduchu. Školní družina rovněž uskutečňuje akce mimo stanovenou provozní dobu školní družiny, např. exkurze, výstavy, besedy v místní knihovně apod.

1. Účastníky přihlašuje do ŠD zákonný zástupce písemně zápisním lístkem v termínu, který je zveřejněn na webu školy. Přijetí je platné po uhrazení poplatku za ŠD do stanoveného termínu. Zájemci o přihlášení do školní družiny z budoucích prvních tříd se mohou přihlásit k docházce do školní družiny na schůzce rodičů organizované školou. Zákonní zástupci zájemců z budoucích druhých tříd si mohou přihlášku vyzvednout v ŠD, případně stáhnout z webu školy a odevzdat do stanoveného termínu. Zákonní zástupci zájemců z budoucích třetích tříd obdrží přihlášku ve školní družině opatřenou pořadovým číslem. Po ukončení přijímacího řízení bude na webu školy zveřejněn výsledek přijímacího řízení. Na základě přijetí účastníka do školní družiny jsou zákonní zástupci do určeného termínu povinni vyplnit zápisní lístek, který obdrží na základě kladného výsledku přijímacího řízení. Údaje uvedené v zápisním jsou závazné.
2. Oddělení se naplňuje maximálně do počtu 30 účastníků. O jejich umístění rozhoduje ředitel školy na základě kritérií pro přijímání účastníků do ŠD.
3. Kritéria pro přijímání účastníků do ŠD jsou zveřejněna na webových stránkách školy pod hlavičkou školní družiny.
4. Úplatu za zájmové vzdělávání v ŠD stanovuje ředitel školy. Částka se platí dvakrát ročně, vždy k 15. dni v měsíci září a 15. dni v měsíci únoru. Prodlevu k datu splatnosti delší než 14 dní lze klasifikovat jako porušení řádu školní družiny a je možné účastníka na základě neuhrzení poplatku za pobyt ve školní družině vyloučit z docházky. Na takto uvolněné místo ve školní družině je možné přijmout náhradního účastníka.

Platba se provádí bezhotovostně na č. účtu: 4010044697/6800.

Do zprávy pro příjemce uvádějte jméno a třídu dítěte.

5. Provoz ŠD je zajištěn od 6:30 do 17:00. Ráno přichází účastníci do 7:30. Rodiče jsou povinni si účastníka vyzvednout tak, aby dítě odcházelo nejpozději s ukončením provozu školní družiny v 17:00.

Opakované pozdní příchody rodičů jsou porušováním řádu školní družiny a po upozornění zákonných zástupců je možné vyloučit účastníka z docházky do školní družiny.

Po skončení vyučování předávají vyučující přihlášené účastníky vychovatelům školní družiny.

V případě, že nedorazí k vyzvednutí dítěte do stanovené doby (17:00), kontaktuje paní vychovatelka telefonicky zákonného zástupce dítěte nebo jím pověřenou osobu. Pokud volaná osoba nereaguje na opětovné volání, paní vychovatelka tuto skutečnost nahlásí vedení školy a na OSPOD, případně PČR, které je dítě předáno.

6. Informace o dítěti ve ŠD je poskytováno zákonným zástupcům vychovatelkou školní družiny na třídních schůzkách, kterých je přítomna nebo je možné individuální jednání po předchozí domluvě.
7. Ze školní družiny se účastník nesmí vzdálit bez dovození vychovatelky. Totéž platí pro pobyt venku nebo na akci se ŠD mimo budovu školy.

8. Ze ŠD odchází účastníci s osobami uvedenými v zápisním lístku nebo samotné na základě písemného souhlasu rodičů. Odchod z ŠD každý den v 13:00, nebo 14:00. Od 15:00 si rodiče vyzvedávají účastníky časově neomezeně. K vyzvednutí účastníků slouží videotelefony.
9. Na oběd odchází každé oddělení s vychovatelkou podle časového harmonogramu. Po obědě následuje odpočinková činnost. Od 14:00 do 15:00 následuje rekreační činnost převážně mimo budovu školy.
10. Do i ze zájmových kroužků odchází účastník v doprovodu vedoucího kroužku. Zákonný zástupce je povinen písemně informovat ŠD o kroužcích, na které jejich dítě bude odcházet ze ŠD.
11. Pitný režim účastníkům zajišťují zákonní zástupci.
12. Rodiče na účastníky čekají v prostoru hlavního vchodu. Vstup do prostoru šaten nebo ŠD je možný pouze po domluvě.
13. V době pobytu v ŠD se účastníci chovají slušně, nepoškozují zařízení, pomůcky, hračky. Chovají se bezpečně k sobě i ostatním účastníkům. Zákonný zástupce zajistí ve spolupráci se ŠD opravu nebo náhradu úmyslně poškozeného majetku účastníkem.
14. Na pobyt účastníků ve školní družině se vztahují všechna ustanovení řádu školy, tedy i ustanovení o pravidlech chování a jejich porušování je klasifikováno jako porušování školního řádu.
15. Vyloučení ze ŠD
Účastníka je možné vyloučit ze ŠD na základě podnětu podaného řediteli školy ze strany vychovatelky. Důvody pro vyloučení:
 - porušování řádu školní družiny, školy
 - narušování provozu ŠD zákonným zástupcem (například pozdní příchody)
 - nezaplacení školného do 14 dnů po datu splatnosti.Vyloučení bude provedeno po předchozím upozornění na základě „Rozhodnutí o vyloučení ze ŠD“. Součástí rozhodnutí je odůvodnění vyloučení účastníka.
16. Před každou činností jsou účastníci upozorňováni na možná nebezpečí úrazu a jak jim předcházet (manipulace s nůžkami, noži či ostrými předměty atd.), při činnostech mimo budovu školy např. při pohybových činnostech, na průlezkách v parku, v silničním provozu a podobně.
17. Každý úraz svůj nebo spolužáka oznámí účastník neprodleně vychovateli ve svém oddělení, případně jiné dospělé osobě přítomné u úrazu, která zařídí další potřebné kroky, tj. ošetření účastníka, nebo zajištění odborné pomoci, vyrozumění rodiče v případě potřeby, zajistí zapsání úrazu do knihy úrazů a vyrozumí vedení školy.
18. Odhlášení ze ŠD může zákonný zástupce provést v pololetí stávajícího školního roku na základě písemného oznámení. V ostatních měsících pouze v mimořádných případech, nebo bez nároku na vrácení příspěvku.

Příloha č. 3: Celoroční plán akcí školní družiny

Měsíc	Akce
Září	Sportovní odpoledne – M. Kučera
Říjen	Halloweenská diskotéka – K. Škardová
Listopad	Turnaj v deskových hrách – M. Rymešová
Prosinec	Vánoční pečení - L. Zelinková
Leden	Výtvarná soutěž – M. Rymešová
Únor	Masopustní karneval – J. Peloušková
Březen	Otevírání studánek – M. Brlicová
Duben	Velikonoční dílničky – L. Zelinková
Květen	Velká detektivní soutěž – M. Rymešová
Červen	Dětská pouť - M. Brlicová, Kučera

Příloha č. 4: Přehled činností obsahu vzdělávání

Člověka jeho zdraví

Tematický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce
Zdraví a nemoci	Poznáváme sami sebe, nezapomínáme na základní hygienické návyky, čistotu. Hovoříme o důležitosti dodržování správné hygieny pro zdraví lidí	Vedeme děti k odpovědnosti k vlastnímu zdraví, kontrolujeme dodržování hygienických návyků, zejména pravidelné mytí rukou.	Návštěva lékárny na poliklinice u školy.
Zdravotní prevence	Zdůrazňujeme význam správného životního stylu, zdravé stravování, dostatek vitamínů důležitých jako prevence proti nemocem.	Kontrolujeme vlastní hygienické potřeby, ručníky na mytí rukou, kapesníky. Pořádáme besedy o zdravé výživě, rozlišujeme pochutiny a zdravé potraviny.	Prohlédneme si sortiment v obchodě se zeleninou a porovnáváme s cukrářstvím.
Pohyb a zdraví	Zaměřujeme se na všechny dostupné pohybové aktivity na naší škole, tj. atletika, taneční kroužek pro děvčata a také na sportovní vyžití v herně školy.	Pravidelné procházky do přírody v okolí školy, využíváme stolní tenis v herně a na chodbách školy, hrajeme různé pohybové hry.	Návštěva sportovní akce Brněnská laťka.
Bezpečnost a ochrana zdraví	Opakujeme si zásady bezpečného pohybu v dopravě, při hrách a sportování v přírodě, v létě při vodních sportech, zimní sporty jako lyžování a sáňkování a jejich pravidla bezpečnosti.	Při pravidelném sportování si v praxi vyzkoušíme, co je potřeba dodržovat, aby sport byl přínosem pro lidské zdraví. Dbáme na dodržování pravidel při hrách, zejména ve větším kolektivu. Vyzkoušíme nácvik první pomoci a tísňového volání.	Návštěva zdravotní ordinace, beseda s aktivistkou Červeného kříže.

Lidé a čas

Tematický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce
Základy režimu	Sledujeme dodržování daných zákonitostí provozu ve školní družině, hledáme optimální prostor pro využití volného času.	Opakujeme nutná pravidla při každodenních činnostech jako je stravování, odpočinkové činnosti a rekreační čas.	Vyměňujeme si zkušenosti mezi dětmi.
Historické souvislosti	Seznamujeme se s historií formou vyprávění, poslechu. Navazujeme na znalosti získané ve vyučování, například na kalendář přírody.	Vybíráme si literaturu, která názorně vykresluje běh času, zejména historické pohádky, bajky a pověsti, které se vážou k určitému místu.	Návštěva muzea.
Organizace volného času	Klademe důraz na správnou organizaci volného času. Dobře rozvržený den skýtá prostor pro větší objem různých aktivit.	Volný čas ve školní družině se snažíme rozvrhnout na více bloků. Tak se snažíme pokrývat více zájmových skupin mezi dětmi.	Návštěva školní akademie.
Úloha času v životě lidí	Beseda o historii, jak se mění dějiny a jaký význam má čas v lidském životě.	Pondělní povídání o víkendu, jak děti prožívají své volné dny, prázdniny.	Prohlídka knížek z prehistorické doby od Eduarda Štorcha.

Lidé kolem nás

Tematický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce
Základy komunikace	Učíme se úctě k jednotlivci, k dospělé osobě i ke kolektivu. Rozvíjíme vlastní vyjadřovací schopnosti.	Při každodenních rozhovorech hodnotíme úspěchy dětí při řešení různých situací, vyzdvihneme správná řešení.	Poslech vybraného textu.
Mediální vlivy	Vhodně vybraná aktuální témata rozebíráme z pohledu dětí, učíme se rozlišovat mezi pozitivním chováním a negativními reakcemi.	Každodenní čtvrt hodinku věnujeme aktuálním událostem, hodnotíme, jaké klady a zápory můžeme v dané situaci najít	Sledování vybraného televizního pořadu.
Zkušenosti z rodiny	Průběžně si sdělujeme své poznatky a zážitky z různých činností a porovnáváme rozdílné přístupy v chování nebo v činnostech.	Besedujeme o víkendech, jak děti tráví svůj volný čas s celou rodinou, hodnotíme vztahy, kreslíme svou rodinu.	Seznamujeme se s rodinnými příslušníky formou setkání, případně vyprávění.
Základy společenského chování	Opakujeme zásady slušného chování v různých situacích běžného školního života i v jiných situacích, například při hře nebo běžné komunikaci.	Učíme se kultuře stolování, kultivovaného chování i k zaměstnancům, kteří se starají o stravování, úklid a chod školy.	Společná návštěva výstavy orací dětí z mateřské školy.

Místo, kde žijeme

Tematický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce
Cesta do školy	Během vycházek pozorujeme okolí školy, všímáme si přírody, budov, různého využití domů.	Besedujeme s dětmi o každodenních situacích, které prožívají. Zdůrazňujeme význam bezpečnosti při samostatné cestě domů.	Návštěva místní knihovny.
Naše škola	Klademe důraz na začlenění dětí do chodu školy, respektování režimu školní družiny. Porovnáváme s předchozími zkušenostmi, které děti mají např. z mateřské školy.	Pečujeme o prostředí třídy, zdůrazňujeme sounáležitost s kolektivem a zodpovědnost ke kmenové skupině, všímáme si také okolí školy.	Zapojujeme se do sběru léčivých bylin, např. šípků.
Kdo nás chrání	Během vycházek se seznámíme např. s činností dopravní policie, která zajišťuje bezpečnost chodců, cyklistů, motoristů.	Zařazujeme pravidelnou besedu o důležitosti např. dopravní policie, učíme se poznávat dopravní značky.	Navštívíme dopravní hřiště.
Jaké známe instituce	Seznámíme se s obecním úřadem. Během vycházek zjistíme, v které lokalitě se daná instituce nachází a jakým způsobem se na ní můžeme obracet.	Kreslíme, co jsme si zapamatovali z vycházek, kde se nachází obecní úřad, v jaké lokalitě, co si pamatujeme z nejbližšího okolí této budovy.	Navštívíme obecní úřad a prohlédneme si budovu a její výzdobu.

Rozmanitosti přírody

Tematický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce
Živá příroda	Spolupráce se školním kroužkem chovu drobných živočichů, péče o ně. Získávání nových poznatků.	Pravidelné návštěvy kroužku chovatelů, besedy o chovu domácích zvířátek, jak správně pečovat o domácí mazlíčky.	Návštěva blízkého obchodu s drobnými zvířaty – Zverimexu.
Neživá příroda	Vyhledáváme v literatuře nové poznatky a zkušenosti s okolní přírodou, různé druhy rostlin a stromů. Výrobky z přírodnin zdobíme třídu.	Při vycházkách v okolí školy a do blízkého lesa se učíme pozorovat přírodu, hledáme různé druhy stromů a rostlin a poznáváme jejich využití pro člověka.	Založení kalendáře přírody.
Ekologické chování	Pozorujeme a hodnotíme správné chování lidí v okolní přírodě, co se nesmí a může při pohybu v lese, na louce, v chráněné krajinné oblasti.	Zapojujeme se do péče o prostředí kolem školy, pečujeme o květiny ve třídě, upevňujeme kladný vztah ke všemu živému i neživému.	Sbíráme šípky na výrobu léčiv.
Úloha přírody v životě lidí	V rozvoji poznatků o přírodě navazujeme na školní poznatky z prvouky, využíváme pobytu v přírodě k pozorování změn, které během roku probíhají.	Kreslíme přírodu, využíváme přírodní materiály na různé výrobky, hledáme využití darů přírody. Připomínáme si důležitost přírody v životě lidí a sepětí člověka s přírodou.	Společný výlet do přírody, pobyt ve škole v přírodě.